

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2015.12.15.
COM(2015) 670 final

2015/0307 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az 562/2006/EK rendeletnek a külső határokon végzett ellenőrzések releváns
adatbázisok felhasználásával való megerősítése tekintetében történő módosításáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A javaslat a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet célirányos módosítását tartalmazza a belső határellenőrzések nélküli térség biztonságának fokozása céljából. E javaslat eleget tesz a november 9-i és 20-i tanácsi következtetésekben szereplő azon felkérésnek, hogy a Bizottság „terjesszen elő javaslatot a Schengeni határ-ellenőrzési kódex olyan célirányos módosítására vonatkozóan, amely a schengeni térség külső határain lehetővé teszi az uniós állampolgárok szisztematikus, a biometrikus adatokra is kiterjedő, a releváns adatbázisok felhasználásával történő ellenőrzését, amelynek során teljes körűen kihasználják a technikai megoldásokat annak érdekében, hogy az intézkedések ne gátolják a szabad mozgás zökkenőmentességét”.

A javaslat szándéka a tagállamok azon kötelezettségének bevezetése, hogy a külső határok átlépésekor az elveszett és ellopt okmányok adatbázisaiban is szisztematikusan ellenőrizzék a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyeket (azaz az uniós polgárokat és nem uniós polgár családtagjaikat) annak ellenőrzése céljából, hogy e személyek nem jelentenek-e veszélyt a közrendre és belső biztonságra. Ez a kötelezettség az összes – azaz légi, tengeri és szárazföldi – külső határon alkalmazandó, be- és kiutazáskor egyaránt. Ha azonban a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyekkel kapcsolatban az adatbázisok szisztematikus lekérdezése aránytalanul hatna a határok forgalmára, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy csak szűrőpróbaszerűen kérdezzék le adatokat az adatbázisokból, feltéve, hogy kockázatértékelés alapján ez nem jelent kockázatot a tagállamok belső biztonságára, közrendjére vagy nemzetközi kapcsolataira, illetve a közegészségügyre.

Jóllehet harmadik országbeli állampolgárok beutazásakor a tagállamok kötelesek az összes adatbázist szisztematikusan lekérdezni, a jelenlegi rendelkezések nem rendelkeznek arról, hogy kiutazáskor, közrendi és belső biztonsági okokból szisztematikus ellenőrzéseket kellene végezni. A módosítás összehangolja a kötelezettségeket, hogy kiutazáskor is szisztematikusan ellenőrizzék, hogy a harmadik országbeli állampolgár nem jelent-e veszélyt a közrendre és belső biztonságra.

Ez a javaslat válasz a párizsi, koppenhágai, és brüsszeli merényletek által is jól mutatott, fokozódó európai terroristaveszélyre, de az összes potenciális belső biztonsági veszéllyel is foglalkoznia kell.

A terroristaveszély nem korlátozódik egyetlen tagállamra, és nem kizárólag külső tényezők eredménye. A külföldi terrorista harcosok jelensége továbbra is komoly aggodalomra ad okot. Egyre nő azon uniós polgárok száma, akik Szíriába és Irakba utaznak, hogy terrorista csoportokat támogassanak. A becslések szerint mintegy 5 000 uniós polgár távozott a konfliktusövezetekbe¹, és csatlakozott nagy valószínűséggel az ISIS haderejéhez. A közelmúltbeli terrortámadások – kezdve a Charlie Hebdo ellen elkövetett 2015. januári merénylettel – számos elkövetője külföldön, a terrorista szervezetek irányítása alatt álló területeken tartózkodott vagy ott kapott kiképzést. Már 2014-ben is prioritásként tűzték ki a [terrorista szervezetek támogatásának szándékával] konfliktusövezetekbe és azokból irányuló utazások felderítését és megelőzését. Az Európai Bizottság következetesen támogatta a schengeni keret megerősítését olyan ajánlások kibocsátásával, amelyek a jelenlegi jogi

¹ Lásd Europol, TE-SAT 2015

kereten belül kívánták megerősíteni a határellenőrzéseket. Ebben az összefüggésben a 2015. február 12-én nem hivatalosan ülésező Európai Tanács terrorizmusról szóló nyilatkozatát és a Tanács 2015. márciusi elnökségi következtetéseit² követően a Bizottság újra hangsúlyozta annak lehetőségét és szükségességét, hogy a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek ellenőrzését megerősítsék, és hogy az ilyen ellenőrzéseket a konkrét kockázatértékelés alapján érintett személyek esetében szisztematikusan végezzék. Ennek következményeként 2015 júniusában kiigazították a Határőrök gyakorlati kézikönyvét³.

Továbbá, az európai biztonsági menetrendben 2015 júniusában bejelentettek szerint a Bizottság ugyancsak véglegesítette a külföldi terrorista harcosokra vonatkozó közös kockázati mutatók első csoportját, amelyet segítségként állítottak össze a határőrök számára az ellenőrzések elvégzéséhez⁴.

A külföldi harcosok jelensége jól mutatja, hogy a belső határellenőrzések nélküli térség magas szintű biztonságának garantálása érdekében szisztematikusan ellenőrizni kell a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyeket is.

Ez a javaslat megerősíti továbbá a 2252/2004/EK tanácsi rendeletben foglaltak szerinti biometrikus azonosítók ellenőrzésének szükségességét. Utóbbi rendelet biztonsági elemként arcképet és ujjlenyomatokat vezetett be az uniós polgárok útlevelébe, hogy azokat biztonságosabbá tegye, és megbízható kapcsolatot teremtsen az útlevél és birtokosa között. Így amennyiben kétség merül fel az útlevél hitelességét vagy birtokosának személyazonosságát illetően, a határőröknek ellenőrizniük kell e biometrikus azonosítót.

- **Összhang a szakpolitikai területen már meglévő rendelkezésekkel**

A javasolt módosítás azt kívánja biztosítani, hogy:

1) a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek okmányait szisztematikusan ellenőrizzék az ellopott, a jogellenesen használt, az elveszett vagy érvénytelenített úti okmányok releváns adatbázisainak felhasználásával annak biztosítása céljából, hogy az ilyen személyek ne rejthessék el valós személyazonosságukat, és

2) a releváns adatbázisok felhasználásával azt is ellenőrizzék, hogy a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek nem jelentenek-e veszélyt a belső biztonságra vagy a közrendre.

A releváns adatbázisok okmányokra és személyekre vonatkozó szakaszait érintő szisztematikus ellenőrzések ilyen összekapcsolása azt is elősegíti, hogy szinergiák jöjjenek létre a rendszer felépítésében, amelyekre jelenleg nincs lehetőség azon asszimetria miatt, hogy az okmányok szisztematikusan ellenőrizhetők, a biztonsági okokból végzett ellenőrzések viszont nem szisztematikusak. A javasolt módosítás összhangban van a határellenőrzések egyik – nevezetesen a tagállamok belső biztonságát és közrendjét érintő fenyegetések megelőzésére vonatkozó – céljával.

Továbbá, a javaslat a kiutazásra is ki fogja terjeszteni az arra vonatkozó ellenőrzési kötelezettséget, hogy a harmadik országbeli állampolgárok nem jelentenek-e veszélyt a közrendre és belső biztonságra.

² Outcome of the Council Meeting 3376th (a Tanács 3376. ülésének eredményei), 7178/15 (OR. en) PRESSE 21 PR CO 13.

³ C(2015) 3894 végleges.

⁴ A lista a fenti személyek utazási tendenciáin, mintáin és adott jellemzőin alapszik, és a tagállamok, az Európai Külügyi Szolgálat, az Europol és a Frontex hozzájárulásainak felhasználásával állították össze.

- **A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja**

A Schengeni határ-ellenőrzési kódex javasolt módosítása összhangban marad a mozgás Szerződésben garantált, és a 2004/38/EK irányelvben tovább részletezett szabadságával.

Az e módosítás következtében a külső határokon hozandó jövőbeni intézkedések – azaz az adatbázisok biztonsági okokból végzett ellenőrzése – nem érinti az uniós polgároknak és családtagjaiknak a Szerződésből és a 2004/38/EK irányelvből fakadó, szabad mozgáshoz való jogát, hiszen azok nem tartalmazznak jogot arra vonatkozóan, hogy e személyek mentesek lennének a külső határok átlépésekor végzett biztonsági ellenőrzések alól.

Ami azon intézkedéseket illeti, amelyeket a határőrök az adatbázisok ellenőrzésének eredményei („találatok”) alapján hozhatnak, a 2004/38/EK irányelv VI. fejezetének rendelkezései közrenddel vagy közbiztonsággal kapcsolatos okok miatt lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy korlátozzák az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgáshoz való jogát, feltéve, hogy tiszteletben tartják a fenti rendelkezésekben foglalt – az Európai Unió Bíróságának értelmezése szerinti – anyagi jogi és eljárásjogi biztosítékokat. Pozitív találat esetén a Bíróság C-503/03. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletében említett szabályokat kell követni, amelyeket a SIRENE-kézikönyv is részletesen tartalmaz.

Mivel a lekérdezett adatbázisok találati alapon működnek, és az adatbázisok pusztán lekérdezését nem regisztrálják, és nem is dolgozzák fel tovább, a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek szisztematikus ellenőrzése csak korlátozott – a kitűzött biztonsági célok által indokolt – mértékben fog személyes adatokat érinteni.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

E javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke (2) bekezdésének b) pontja.

Ez a javaslat módosítja a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, amely az Európai Közösséget létrehozó szerződés megfelelő rendelkezésein – nevezetesen a 62. cikk (1) bekezdésén (belső határok), valamint a 62. cikk (2) bekezdésének a) pontján (külső határok) – alapult.

- **Szubszidiaritás**

Az EUMSZ 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatos fellépés az EU és a tagállamok közötti megosztott hatáskörbe tartozik. Következésképpen, az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a szubszidiaritás elvét kell alkalmazni, miszerint azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

E javaslat célja a Schengeni határ-ellenőrzési kódex módosítása annak előírása céljából, hogy a külső határokon a technikai lehetőségek teljes körű kiaknázásával, ugyanakkor a határátkelést nem akadályozva, a releváns adatbázisok felhasználásával szisztematikusan ellenőrizzék a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyeket.

A külső határokon végzett ellenőrzések valamennyi olyan tagállam érdekét szolgálják, amely belső határain megszüntette a határellenőrzést (a Schengeni határ-ellenőrzési kódex (6) preambulumbekzdése); várhatóan elősegítik a tagállamok belső biztonságát fenyegető veszélyek megelőzését. Ezért az ilyen ellenőrzéseket közös szabályokkal összhangban kell elvégezni.

Ennek megfelelően, a külső határokon végzett ellenőrzések alkalmazási körét és típusát érintő közös szabályok megállapításának célkitűzését a tagállamok önmagukban nem tudják kielégítően megvalósítani, és az uniós szinten jobban megvalósítható. Az Unió tehát – a szubszidiaritás elvével összhangban – intézkedéseket fogadhat el.

- **Arányosság**

A lekérdezett adatbázisok tartalma a belső biztonság releváns vonatkozásaira korlátozódik; a Schengeni Információs Rendszerben figyelmeztető jelzést kiváltó összes ok – belső határellenőrzések hiányában – a schengeni államok belső biztonságának megőrzéséhez kapcsolódik. Így a releváns adatbázisok szisztematikus lekérdezésével a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek tekintetében is elvégzett ellenőrzések nem haladják meg a külső határokon végzett ellenőrzések egyik célkitűzésének eléréséhez szükséges mértéket.

A különféle külső határok utasforgalmának és infrastruktúrájának figyelembe vétele céljából a javaslat különbséget tesz a külső légi határok és más külső határok között. Ha például az infrastruktúra és az utasforgalom jellege miatt a szisztematikus ellenőrzés aránytalanul kihathat a határon végbemenő forgalomra, a szárazföldi és tengeri határok tekintetében el lehet hagyni az adatbázisok szisztematikus lekérdezésével végzett ellenőrzéseket, feltéve, hogy erről kockázatértékelés készült, amely alapján ez nem okoz a tagállamok belső biztonságával, közrendjével, nemzetközi közrendjével kapcsolatos kockázatot, vagy nem fenyegeti a közegészségügyet. A kockázatelemzést továbbítani kell az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökségnek (a továbbiakban: Frontex), és arról rendszeres jelentést kell tenni a Bizottságnak és a Frontexnek. E rendelkezések tagállamok általi alkalmazásáról ezt követően a Frontex kockázat- és sebezhetőségi elemzést végezhet. A schengeni térség működéséről szóló féléves jelentéseiben a Bizottság különös figyelmet fordít arra is, hogy bizonyos szárazföldi és tengeri határátkelőhelyeken van-e lehetőség a a szisztematikus határellenőrzések könnyítésére.

Ami a harmadik országbeli állampolgárok kiutazáskor történő ellenőrzéseit illeti, megszüntetik azt a jelenlegi mozgásteret, miszerint közrendi vagy belső biztonsági okokból nem vetik őket szisztematikus ellenőrzés alá, és a szabályt összehangolják a beutazásra vonatkozóan már meglévő szabállyal, azaz az adatbázisok szisztematikus lekérdezésének kötelezettségével. A Schengeni határ-ellenőrzési kódex VII. mellékletének 5.2. pontjával összhangban, azokat a határ menti ingázókat, akiket az azonos határátkelőhelyen történő gyakori határátlépés miatt a határőrök jól ismernek, és akikre vonatkozóan – kezdeti ellenőrzés alapján – a SIS-ben vagy valamely nemzeti adatállományban nem adtak ki figyelmeztető jelzést, csak szűrőpróbaszerű ellenőrzéseknek kell alávetni. Ezeket a személyeket időről időre váratlanul, rendszertelen időközökben alapos ellenőrzésnek kell alávetni.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslat rendeletmódosításra irányul, semmi arra utaló jel nincs, hogy rendeletről eltérő jogi aktus lenne helyénvaló.

3. A KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYE

A releváns adatbázisok uniós polgárok és az uniós jog alapján a szabad mozgás uniós jogával rendelkező más személyek tekintetében, a külső határok átlépésekor történő szisztematikus lekérdezésének kérdése 2014 tavasza – a brüsszeli zsidó múzeumot ért terrortámadás és a külföldi terrorista harcosok elleni küzdelemmel kapcsolatban ezen esemény kapcsán kibontakozó eszmecserek – óta napirenden van.

A belső biztonság garantálása érdekében az elmúlt másfél évben erőfeszítések születtek arra, hogy a meglévő uniós vívmányok keretein belül megfelelő, azonnali hatályú és hatékonyabb intézkedéseket hozzanak. A Bizottság – a tagállamokkal szoros együttműködésben – ajánlásokat dolgozott ki a külső határokon végzett határellenőrzések fejlesztése céljából: ezt azt jelenti, hogy a releváns adatbázisokat intenzívebben – adott esetben, kockázatértékelés alapján szisztematikusán – lekérdezik. A Charlie Hebdo elleni támadások és a Tanács azt követő, 2015. március 12-i felhívása után közös kockázati mutatókat dolgoztak ki, és továbbítottak a határőrök számára a célzottabb ellenőrzések érdekében. 2015 júniusában, a fenti ajánlások⁵ figyelembe vétele céljából kiigazították a Határőrök gyakorlati kézikönyvét.

A kérdést 2014-ben és 2015-ben a határ-munkacsoport is számos alkalommal tárgyalta. 2015 októberében a luxemburgi elnökség rákérdezett az e területen elért fejleményekre⁶.

E javaslat közvetlen válasz a Tanács 2015. november 20-i azon felszólítására, hogy a Schengeni határ-ellenőrzési kódexet a 2015. november 13-i párizsi terrortámadások következtében módosítani kell.

- **Alapvető jogok**

A javasolt módosítás tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt alapvető jogokat és elveket, a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot (7. cikk), a személyes adatok védelmét (8. cikk), valamint a mozgás és tartózkodás szabadságát (45. cikk). A Schengeni határ-ellenőrzési kódex 3a. cikkének biztosítékai továbbra is alkalmazandók.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt módosításnak nincsenek az Európai Unió költségvetését érintő vonzatai.

EGYÉB ELEMEK

- **Nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javasolt módosítás a Schengeni határ-ellenőrzési kódexet érinti, amelynek végrehajtását – az 1053/2013/EU tanácsi rendelettel⁷ összhangban – a schengeni értékelési mechanizmus alkalmazásával értékelik (a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 37a. cikke), a Bizottság Szerződések őreként betöltött szerepének (az EUSZ 17. cikkének (1) bekezdése) sérelme nélkül.

⁵ C (2015) 3894, 2015.6.15.

⁶ 12540/15

⁷ A Tanács 2013. október 7-i 1053/2013/EU rendelete a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és monitoringmechanizmus létrehozásáról és a végrehajtó bizottságnak a Schengent Értékelő és Végrehajtását Felügyelő Állandó Bizottság létrehozásáról szóló 1998. szeptember 16-i határozatának hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2013.11.6., 27. o.).

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javasolt módosítás a jelenlegi 7. cikk (2) bekezdésébe felveszi azon kötelezettséget, hogy az elveszett és ellopott okmányok adatbázisaiban is szisztematikusan ellenőrizték a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyeket (azaz az uniós polgárokat és nem uniós polgár családtagjaikat) annak ellenőrzése céljából, hogy e személyek nem jelentenek-e veszélyt a közrendre és belső biztonságra. Ez a kötelezettség az összes – azaz légi, tengeri és szárazföldi – külső határon alkalmazandó. Ha azonban az adatbázisoknak a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek tekintetében történő szisztematikusan lekérdezése aránytalanul hatna a határok forgalmára, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy csak szűrőpróbaszerűen kérdeznek le adatokat az adatbázisokból, feltéve, hogy kockázatértékelés alapján ez nem veszélyezteti a tagállamok belső biztonságát, közrendjét vagy nemzetközi kapcsolatait, illetve a közegészségügyet.

A kockázatelemzést meg kell küldeni a Frontexnek, és arról rendszeres jelentést kell tenni a Bizottságnak és a Frontexnek. A schengeni térség működéséről szóló féléves jelentéseiben a Bizottság különös figyelmet fordít a szisztematikusan határellenőrzések könnyítési lehetőségeire.

Ez a javaslat a 2252/2004/EK tanácsi rendeletben foglaltak szerinti biometrikus azonosítók ellenőrzésének szükségességét is megerősíti. Utóbbi rendelet biztonsági elemként arcképet és ujjlenyomatokat vezetett be az uniós polgárok útleveleibe, hogy azokat biztonságosabbá tegye, és megbízható kapcsolatot teremtsen az útlevél és birtokosa között. Így amennyiben kétség merül fel az útlevél hitelességét vagy birtokosának személyazonosságát illetően, a határőröknek ellenőrizniük kell a fenti biometrikus azonosítókat.

A javasolt módosítás megszünteti továbbá a tagállamok azon mozgásterét, hogy kiutazáskor nem kötelező ellenőrizniük a harmadik országbeli állampolgárokat; így tehát a 7 cikk (3) bekezdésének b) és c) pontját hozzáigazítja azon meglévő kötelezettséghez, miszerint beutazáskor az adatbázisokban szisztematikusan ellenőrizni kell a harmadik országbeli állampolgárokat.

javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az 562/2006/EK rendeletnek a külső határokon végzett ellenőrzések releváns adatbázisok felhasználásával való megerősítése tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A külső határokon végzett ellenőrzések továbbra is a belső határellenőrzések nélküli térség egyik fő biztosítékát képezik. Ezen ellenőrzések az összes tagállam érdekét szolgálják. Az ilyen ellenőrzések egyik célja a tagállamok belső biztonságát és közrendjét érő fenyegetések megelőzése, függetlenül azok eredetétől.
- (2) A külföldi terrorista harcosok – akik közül sokan uniós polgárok – jelensége jól mutatja, hogy a külső határokon meg kell erősíteni az uniós polgárok tekintetében végzett ellenőrzéseket.
- (3) A szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek okmányait ezért szisztematikusan ellenőrizni kell az ellopott, a jogellenesen használt, az elveszett vagy érvénytelenített úti okmányok releváns adatbázisainak felhasználásával, hogy az ilyen személyek ne rejthessék el valós személyazonosságukat.
- (4) A határőröknek – ugyanezen okokból – a megfelelő nemzeti és európai adatbázisok felhasználásával is ellenőrizniük kell a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyeket annak biztosítása céljából, hogy nem jelentenek veszélyt a belső biztonságra vagy a közrendre.
- (5) A technológiai fejlemények elvileg a határátkelés késleltetése nélkül lehetővé teszik a releváns adatbázisok lekérdezését, mivel az okmányok és személyek párhuzamosan ellenőrizhetők. Ezért a külső határokon végzett ellenőrzést meg lehet erősíteni úgy, hogy az ne érintse hátrányosan a jóhiszeműen utazó személyeket, és ezáltal hatékonyabban azonosítsák azon személyeket, akik el kívánják rejteni valós személyazonosságukat, vagy akikre biztonsági okokból vagy letartóztatás céljából figyelmeztető jelzést adtak ki. Valamennyi külső határon szisztematikus ellenőrzéseket kell végezni. Ha azonban a szárazföldi és tengeri határokon végzett szisztematikus ellenőrzések aránytalanul kihatnának a határforgalom áramlására, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy csak akkor végezzenek szisztematikus ellenőrzést az adatbázisok felhasználásával, ha kockázatelemzés támasztja alá, hogy az ellenőrzés könnyítése biztonsági kockázatot okozna. Az ilyen kockázatértékelést továbbítani kell

a 2007/2004/EK tanácsi rendelet⁸ által létrehozott, az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökségnek, és arról rendszeres jelentést kell tenni mind a Bizottságnak, mind az Ügynökségnek.

- (6) A 2252/2004/EK tanácsi rendelettel⁹ az Unió biztonsági elemként arcképet és ujjlenyomatokat vezetett be az uniós polgárok útlevelébe. E biztonsági elemeket azért vezették be, hogy az útleveleket biztonságosabbá tegyék, és megbízható kapcsolatot teremtsenek az útlevél és birtokosa között. A tagállamoknak ezért ellenőrizniük kell a biometrikus azonosítókat, amennyiben kétség merül fel az útlevél hitelességét vagy birtokosának személyazonosságát illetően.
- (7) Ez a rendelet nem érinti a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁰ alkalmazását.
- (8) A tagállamok beutazáskor kötelesek az összes adatbázis lekérdezésével szisztematikusan ellenőrizni a harmadik országbeli állampolgárokat. Biztosítani kell, hogy az ilyen ellenőrzéseket kiutazáskor is szisztematikusan elvégezzék.
- (9) Mivel e rendelet célja – nevezetesen az, hogy az egyre fokozódó terrorveszélyre válaszként az adatbázisok lekérdezésével megerősítse a külső határokon végzett ellenőrzéseket – a belső határellenőrzés nélküli térség egyik biztosítékát, és mint olyan, a schengeni térség megfelelő működését érinti, és e célt a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, ellenben uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió – az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvével összhangban – intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (10) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e rendeletről szóló tanácsi döntést követő hat hónapon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.
- (11) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben az Egyesült Királyság a 2000/365/EK tanácsi határozatnak¹¹ megfelelően nem vesz részt; Az Egyesült Királyság ezért nem vesz részt e rendelet elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása rá nézve nem kötelező.
- (12) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország a 2002/192/EK tanácsi határozatnak¹² megfelelően nem vesz

⁸ A Tanács 2004. október 26-i 2007/2004/EK rendelete az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról (HL L 349., 2004.11.25., 1. o.).

⁹ A Tanács 2004. december 13-i 2252/2004/EK rendelete a tagállamok által kiállított útlevelek és útiokmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról (HL L 385., 2004.12.29., 1. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

¹¹ A Tanács 2000. május 29-i 2000/365/EK határozata Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 131., 2000.6.1., 43. o.).

¹² A Tanács 2002. február 28-i 2002/192/EK határozata Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

részt; Ennél fogva Írország nem vesz részt e rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

- (13) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás¹³ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat¹⁴ 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (14) Svájc tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás¹⁵ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak, összefüggésben a 2008/146/EK tanácsi határozat¹⁶ 3. cikkével.
- (15) Liechtenstein tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz¹⁷ való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének – a 2011/350/EU tanácsi határozat¹⁸ 3. cikkével összefüggésben értelmezett – A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (16) Ami a Schengeni Információs Rendszer alkalmazását illeti, ez a rendelet a 2003-as csatlakozási okmány 3. cikkének (2) bekezdése és a 2011-es csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.
- (17) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat és tekintettel van különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elvekre.

¹³ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

¹⁴ A Tanács 1999. május 17-i 1999/437/EK határozata az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

¹⁵ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

¹⁶ A Tanács 2008. január 28-i 2008/146/EK határozata az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 53., 2008.2.27., 1. o.).

¹⁷ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

¹⁸ A Tanács 2011. március 7-i 2011/350/EU határozata az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o.).

- (18) Az 562/2006/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet¹⁹ ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 562/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

- (1) A 7. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyeket be- és kiutazáskor az alábbi ellenőrzéseknek vetik alá:

- a) a személy személyazonosságának és állampolgárságának, valamint az úti okmány érvényességének és hitelességének ellenőrzése, a releváns adatbázisok, különösen az alábbiak lekérdezésével:

(1) a Schengeni Információs Rendszer;

(2) az Interpol ellopott és elvesztett úti okmányokat tartalmazó adatbázisa;

(3) az ellopott, jogellenesen használt, elvesztett és érvénytelenített úti okmányokkal kapcsolatos információkat tartalmazó nemzeti adatbázisok;

- b) többek között a megfelelő uniós és nemzeti adatbázisok, különösen a Schengeni Információs Rendszer lekérdezésével annak ellenőrzése, hogy a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személy nem minősül-e valamely tagállam belső biztonságát, közrendjét, nemzetközi kapcsolatait vagy a közegészségügyet veszélyeztető személynek.

Amennyiben kétség merül fel az úti okmány hitelességét vagy birtokosának személyazonosságát illetően, az ellenőrzések magukban foglalják a 2252/2004/EK tanácsi rendelettel* összhangban kibocsátott útlevelékben és úti okmányokban szereplő biometrikus azonosítók ellenőrzését.

Amennyiben a külső szárazföldi vagy tengeri határon végzett, az első albekezdés a) és b) pontjában említett ellenőrzések aránytalanul hatnának a határforgalom áramlására, a tagállamok célzottan végezhetnek ilyen ellenőrzéseket a valamely tagállam belső biztonságával, közrendjével, nemzetközi kapcsolataival vagy a közegészségüggyel kapcsolatos veszély értékelése alapján.

Minden tagállam továbbítja kockázatértékelését a 2007/2004/EK tanácsi rendelet által létrehozott, az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökségnek, és három havonta jelentést tesz a Bizottságnak, valamint a fenti Ügynökségnek a célzottan végzett ellenőrzések alkalmazásáról.

* A Tanács 2004. december 13-i 2252/2004/EK rendelete a tagállamok által kiállított útlevelék és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról (HL L 385., 2004.12.29., 1. o.)”

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-i 562/2006/EK rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról (HL L 105., 2006.4.13., 1. o.).

b) A (3) bekezdés b) pontjának iii. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„iii. a releváns uniós és nemzeti adatbázisok, különösen a Schengeni Információs Rendszer lekérdezésével annak vizsgálata, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár nem minősül-e valamely tagállam közrendjét, belső biztonságát vagy nemzetközi kapcsolatait veszélyeztető személynek;”.

c) a (3) bekezdés c) pontjának iii. alpontját el kell hagyni.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök